

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/26/082

BERAADSLAGING NR. 26/044 VAN 7 APRIL 2026 OVER DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSGEGEVENS UIT HET DATAWAREHOUSE ARBEIDSMARKT EN SOCIALE BESCHERMING DOOR DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN DE VAKGROEP SOCIOLOGIE VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL IN HET KADER VAN EEN ONDERZOEKSPROJECT OVER WELZIJN EN GEZONDHEID BIJ ZELFSTANDIGEN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder de artikelen 5 en 15;

Gelet op de aanvraag van de Vakgroep Sociologie van de Vrije Universiteit Brussel;

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP

1. Het *Brussels Institute for Social and Population Studies*, dat behoort tot de Vakgroep Sociologie van de Vrije Universiteit Brussel, wil in het kader van een onderzoeksproject over welzijn en gezondheid bij zelfstandigen gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid gebruiken.
2. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid trekt aldus twee steekproeven: enerzijds een steekproef van 10% van de populatie van personen die werken als zelfstandige, tussen 18 jaar (inbegrepen) en 64 jaar (inbegrepen) oud zijn en op 31 december 2005 in België wonen, anderzijds een steekproef van 5% van de populatie van werknemers, werkzoekenden, vrijgestelde werklozen, personen in loopbaanonderbreking en personen in brugpensioen, die tussen 18 jaar (inbegrepen) en 64 jaar (inbegrepen) oud zijn en op 31 december 2005 in België wonen. De organisatie deelt daarna bepaalde gepseudonimiseerde persoonsgegevens (zie verder) mee aan de onderzoekers. Het gaat in die fase om informatie van 2,5% van de eerste steekproef (dus 0,25% van de totale populatie) en 2,5% van de tweede steekproef (dus 0,125% van de totale populatie). Voor het uitvoeren van longitudinale analyses vragen de onderzoekers de informatie in beginsel voor ieder jaar van de periode 2006-2024 (achttien jaar).
3. Per betrokkene, aangeduid met een uniek (betekenisloos) volgnummer, worden de volgende gepseudonimiseerde persoonsgegevens ter beschikking gesteld.

Persoonskenmerken: het geboortjaar, het overlijdensjaar, het geslacht, de herkomst¹, het gezinstype en het onderwijsniveau.

Socio-economische positie: de arbeidsmarktpositie volgens de nomenclatuur van de socio-economische positie (op de laatste dag van het kwartaal).

Beroepsactiviteit: de activiteitensector en het inkomen als zelfstandige (opgesplitst in kwartielen en decielen).

Entiteit van de zelfstandige: de rechtsvorm, het type, de aanduiding rechtspersoon of natuurlijke persoon, het actueel kapitaal (opgesplitst in kwartielen en decielen), de reden van de stopzetting, het uniek volgnummer van de vestiging, het uniek volgnummer van de entiteit, de belangrijkheidscode van de vestiging en de belangrijkheidscode van de entiteit.

Diagnose (periode 1997-2006): de vastgestelde aandoening, ingedeeld in vier ruime klassen, gecreëerd door het combineren van de aandoening op basis waarvan de betrokkene als invalide erkend werd door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit, het type medische code en de diagnose (deze drie variabelen worden niet aan de onderzoekers meegedeeld).

4. Het onderzoek wordt verwezenlijkt in twee fases, door middel van informatie van personen tussen 18 jaar en 64 jaar oud die op 31 december 2005 in België wonen, hetzij als geregistreerde zelfstandige (groep 1), hetzij als werknemer, werkzoekende, vrijgestelde werkloze, persoon in loopbaanonderbreking of persoon in brugpensioen (groep 2).
 - In de *eerste fase* bezorgt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gepseudonimiseerde persoonsgegevens van 0,25% van de personen van groep 1 en 0,125% van de personen van groep 2 aan de onderzoekers, met het oog op het ontwikkelen van toepassingen.
 - In de *tweede fase* hebben de onderzoekers toegang tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van 10% van de personen van groep 1 en 5% van de personen van groep 2, in een beveiligde omgeving bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, om hun toepassingen uit te voeren en anonieme gegevens te creëren.
5. Het gaat om een eenmalig project. De resultaten van het onderzoek zullen geanonimiseerd worden bekendgemaakt, in de vorm van (nationale en internationale) wetenschappelijke publicaties. De rapporten met betrekking tot het project zullen worden gebruikt om beleidsmakers, andere actoren en het publiek te informeren over de gezondheidsuitkomsten van zelfstandigheid in België. Publicaties en rapporten bevatten enkel (anonieme) samenvattende en geaggregeerde bevindingen (de identificatie van de betrokken sociaal verzekerden is niet mogelijk). De gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden in geen geval aan derden overgemaakt.

¹ Aangeduid met één van de volgende vier klassen: (1) de persoon is niet in België geboren, (2) de persoon is in België geboren en zijn beide ouders ook, (3) de persoon is in België geboren en één van zijn ouders ook en (4) de persoon is in België geboren maar zijn beide ouders niet. De variabele wordt gecreëerd door middel van de eerste nationaliteit en de huidige nationaliteit van de betrokkene en de eerste nationaliteit van zijn ouders.

6. Het project loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. De in de eerste fase ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden bijgehouden tot vijf jaar na het einde van het project, tot 31 oktober 2032. Deze bewaartermijn wordt voorgesteld opdat de onderzoekers in staat zouden zijn om rekening te houden met onverwachte problematieken. Door het tijdelijk bijhouden van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens kunnen de onderzoekers ook garanderen dat vragen bij publicaties in peer-reviewed wetenschappelijke tijdschriften nog beantwoord kunnen worden (een tijdrovend proces). Na afloop van de vermelde bewaartermijn wordt de beschikbare informatie vernietigd.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

7. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.
8. Krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* vergt elke mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of een andere instelling van sociale zekerheid een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Rechtmatigheid van de verwerking

9. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
10. De mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de vakgroep Sociologie van de VUB is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk het uitvoeren van een onderzoeksproject over het welzijn en de gezondheid bij zelfstandigen.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

11. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (*doelbinding*), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (*minimale gegevensverwerking*), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (*opslagbeperking*) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (*integriteit en vertrouwelijkheid*).

Doelbinding

12. De verwerking van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Vakgroep Sociologie van de Vrije Universiteit Brussel beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het uitvoeren van een onderzoek met betrekking tot welzijn en gezondheid bij zelfstandigen. De onderzoekers zullen nagaan hoe de verschillende modaliteiten van een zelfstandigenactiviteit verband houden met de verschillende gevallen van arbeidsongeschiktheid, rekening houdend met socio-economische en demografische karakteristieken. Daartoe hebben ze behoefte aan informatie van natuurlijke personen (geregistreerde zelfstandigen) en rechtspersonen (entiteiten en vestigingen verbonden aan die natuurlijke personen). De onderzoekers zullen de situatie van zelfstandigen vergelijken met de situatie van werknemers, werkzoekenden, vrijgestelde werklozen, personen in loopbaanonderbreking en personen in brugpensioenen.

Minimale gegevensverwerking

13. De onderzoekers kunnen het doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen gedurende enige tijd moeten kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de gepseudonimiseerde persoonsgegevens in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten.

Persoonskenmerken

14. De leeftijd, het geslacht en de herkomst zijn bepalend voor de tewerkstellingskenmerken en de gezondheidsuitkomsten van de betrokkene en vormen dus essentiële controlevariabelen voor het onderzoek naar de relatie tussen arbeid en gezondheid. Het geslacht kan ook gebruikt worden voor het vaststellen van de verschillen tussen de patronen van mannelijke zelfstandigen en de patronen van vrouwelijke zelfstandigen. De migratieachtergrond wordt aangeduid met één van vier ruime klassen, zonder vermelding van concrete (groepen) landen.

De keuze voor het zelfstandig ondernemen hangt vaak samen met de situatie op huishoudelijk en familiaal vlak en dus moeten de onderzoekers het gezinstype van de betrokkene kennen. Vermits ook het hoogst behaalde opleidingsniveau een invloed heeft op de tewerkstellingskenmerken en de gezondheidsuitkomsten wordt ook die controlevariabele ter beschikking gesteld (ingedeeld in vier ruime klassen). De onderzoekers volgen bepaalde personen op en moeten derhalve ook op de hoogte zijn van hun overlijden.

Socio-economische positie

15. De arbeidsmarktpositie volgens de nomenclatuur van de socio-economische positie biedt een zicht op de beroepssituatie van de betrokkenen en stelt de onderzoekers in staat om zelfstandigen te onderscheiden van andere categorieën van sociaal verzekerden. Dat onderscheid blijkt voor hen noodzakelijk met het oog op het creëren van een typologie van socio-economische omstandigheden binnen de groep van zelfstandigen en met het oog op het vergelijken van de gezondheid van zelfstandigen en de gezondheid van andere categorieën van sociaal verzekerden. De socio-economische positie van de betrokken persoon wordt aangeduid met één van een twintigtal waarden (werkend in loondienst, werkend als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioenleeftijd, werkzoekend, gepensioneerd, inactief,...).

Beroepsactiviteit

16. De economische activiteit van een sociaal verzekerde werd in eerdere onderzoeken aangeduid als een factor die de werkgerelateerde gezondheid van de betrokkene kan bepalen en wordt bijgevolg ook in het kader van dit onderzoek als controlevariabele verwerkt. Door het combineren van twee informatietypes uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming (de voornaamste activiteitensector van de lokale vestigingseenheid volgens de NACE-code en de activiteitensector van de zelfstandige volgens de NACE-code) kan een waarde worden toegewezen aan werknemers en zelfstandigen. Per betrokken sociaal verzekerde wordt één van een twintigtal (ruim gedefinieerde) activiteitensectoren vermeld. Het inkomen van de zelfstandige, dat als belastbare basis wordt gehanteerd voor de bepaling van de personenbelasting, wordt niet zomaar meegedeeld maar opgesplitst in kwartielen en decielen. Het geeft mee een inzicht in de economische duurzaamheid van de zelfstandige activiteit.

Entiteit van de zelfstandige

17. Om op basis van socio-economische informatie een typologie van de tewerkstellingsmodaliteiten bij zelfstandigen te creëren, hebben de onderzoekers behoefte aan inlichtingen van natuurlijke personen en rechtspersonen, in het bijzonder inlichtingen van de geregistreerde zelfstandigen en de entiteiten/vestigingen waaraan ze verbonden zijn. Op die wijze kunnen de onderzoekers verschillende soorten en omstandigheden van zelfstandig ondernemerschap onderscheiden. De rechtsvorm van de activiteit en het type van de entiteit worden samen verwerkt tot vijf mogelijke waarden. Het actueel kapitaal, dat een inzicht in de economische duurzaamheid biedt, wordt opgesplitst in kwartielen en decielen. De reden van de stopzetting (al dan niet omwille van een faillissement) kan tot een verschil inzake gezondheidsimplicaties leiden en een invloed op de verdere loopbaan hebben. Met

het uniek volgnummer van de vestiging en het uniek volgnummer van de entiteit kan worden overgegaan tot het bepalen van het aantal vestigingen dat aan een entiteit is verbonden en het benaderen van de grootte (het aantal werknemers) van de organisatie, samen met de belangrijkheidscode.

Diagnose (periode 1997-2006)

18. Om het verband tussen zelfstandig ondernemerschap en gezondheidsuitkomsten te kunnen bestuderen, vragen de onderzoekers om een variabele gecreëerd door het combineren van de aandoening op basis waarvan de betrokkene als invalide erkend werd door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit, het type medische code en de diagnose. Per betrokkene wordt meegedeeld dat er bij hem al dan niet sprake is van een psychische stoornis, een cardiovasculaire aandoening, een ziekte inzake het bewegingsstelsel en het bindweefsel en een andere (niet nader bepaalde) diagnose.
19. Het informatieveiligheidscomité neemt er kennis van dat de onderzoekers in de eerste fase gepseudonimiseerde persoonsgegevens van een steekproef van de populatie ontvangen en de door hen ontwikkelde toepassingen in de tweede fase toepassen op de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van een ruimere steekproef van de populatie in een beveiligde omgeving bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid waarna ze uitsluitend kunnen beschikken over anonieme gegevens.
20. De door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid mee te delen gepseudonimiseerde persoonsgegevens zijn, uitgaande van het voormelde doeleinde, relevant en niet overmatig. Ze kunnen enkel aan de hand van een uniek betekenisloos volgnummer in verband worden gebracht met een geïdentificeerde of identificeerbare persoon. De eigenlijke persoonskenmerken worden beperkt en doorgaans in klassen meegedeeld. Bedragen worden ingedeeld in aangepaste klassen.

Opslagbeperking

21. De in de eerste fase ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden bijgehouden tot 31 oktober 2032 en daarna vernietigd. Deze bewaarduur kan in voorkomend geval enkel worden verlengd door middel van een nieuwe beraadslaging van het informatieveiligheidscomité. Voor het overige beschikken de onderzoekers slechts over anonieme gegevens.

Integriteit en vertrouwelijkheid

22. De aanvrager stelt alles in het werk om te vermijden dat de betrokkenen kunnen worden geïdentificeerd en onthoudt zich alleszins van elke poging om de in de eerste fase van het onderzoek van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verkregen gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Hij deelt die gepseudonimiseerde persoonsgegevens daarenboven in geen geval mee aan derden. Voorts publiceert hij de resultaten van de door hem uitgevoerde verwerking uitsluitend in een vorm die geen enkele mogelijkheid meer biedt om de betrokken sociaal verzekerden alsnog te (her)identificeren.

23. Bij de verwerking van de hogervermelde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming houden de onderzoekers rekening met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

Om deze redenen besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de beschreven mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de Vakgroep Sociologie van de Vrije Universiteit Brussel, in het kader van een onderzoeksproject over welzijn en gezondheid bij zelfstandigen, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de persoonsgegevensbescherming.

Deze beraadslaging treedt in werking op 22 april 2026.

Michel DENEYER
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).